

TrädgårdsAmatören

nr 4:2007 Årgång 70

Amatör – från latin *amare* – älska

TIDNINGEN

Medlemsblad för STA
Sällskapet TrädgårdsAmatörerna

Redaktionen för TrädgårdsAmatören
Christina Fryle
(material och annonser)
Leif Fryle (bilder)
Handelsgatan 21
432 36 Värberg
Telefon: 0340-136 57
redaktionen@tradgardsamatorerna.nu

Owe Jaktlund
(föreningsnotiser)
Oktorp 101
310 50 Slöinge
Telefon: 0346-409 09
owe.jaktlund@bredband.net

Ansvarig utgivare:
Rolf Wiking

Utgivningstider:
mars, maj, september och december
Manus insändes före:
10/1, 15/3, 15/7 och 20/10

Eftertryck utan tillstånd förbjudes.
För insänt ej beställt material ansvaras ej.
Observera att åsikter framförda i
insändare eller redaktionellt material inte
nödvändigtvis reflekterar
riksföreningens åsikter.

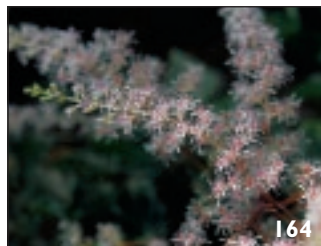
Vid utebliven tidning, adress- eller
namnändring:
Maryla Wallin
Färentunagränd 25
194 55 Upplands Väsby
Telefon: 08-590 343 21
onsdagar 17.00–20.00
medlem@tradgardsamatorerna.nu

Äldre nr av TA:
Laila Green
Botaskärsvägen 28
511 42 Kinnahult
Telefon: 0320-161 89

Länkar i våra artiklar:
Vi vill påminna om att alla länkar till
Internet som finns i tidningen också
finns samlade på vår egen hemsida:
www.tradgardsamatorerna.nu

Omslagsbild: *Hypericum
androsaemum 'Albury Purple'*

Foto: Christina Fryle

INNEHÅLL

- 160 **Vintergrön trädgård, del 1** Inge Knutsson
- 164 **Astilbe** Owe Jaktlund
- 168 **Pinus sylvestris från martall till reslig fura**
Sam Larsson
- 170 **TAG:s Jyllandsresa 2007, första dagen**
Sylvia Svensson
- 173 **Mittnordenkretsen kåserar** Pirkko Näselius
- 174 **Tre trevliga tidlösor** Johan Pettersson
- 177 **Den gamla flädern** Aldo Olofsson
- 178 **En riktig sensommarfest – blev riksmötet i Uppland**
Christina Fryle
- 180 **Litteratur**
- 182 **Harry Smiths rönnar** Hugh McAllister
- 184 **Rapport från ombudsmötet 2007**
- 185 **Ny hedersmedlem, Bertil Larsson**
- 185 **Ny i styrelsen, Lotta Björnlund**
- 186 **Owe:**
- 188 **Riksmötet i Sörmland**
- 189 **Kontakt med läsekretsen**
- 190 **Nytt Namn**
- 190 **Frölistan, allmänna kommentarer**
- 192 **Frölistan**
- 197 **Frölistan, donatorer**
- 209 **Frölistekommentarer**
- 212 **Föreningsnotiser**
- 214 **Innehållsförteckning 2007**

TAG:s Jyllandsresa 2007 första dagen

Sylvia Svensson
text och foto

Bernt Svensson
foto

Här kommer fortsättningen på serien om danska trädgårdar som vi besökte i mitten på maj. Dessa fyra privatträdgårdar besökte vi den första dagen av vår tre dagar långa resa.

Först på turen var en stor, mycket välskött trädgård i Kallerup [1], där Anette Skaudhage tog emot oss. Eftersom det var i vårens tid blommade många av hennes rododendron och azaleor som bäst just då, dock hade en del intressanta sorter tyvärr redan hunnit blomma förbi. Men vi fick ändå se massor av vackra sorter som inte är så ofta odlade hos oss, t.ex. den låga sorten 'Elizabeth Lockhart' [2] med vackra, avrundade, glänsande mörkröda nya blad och mörkrosa klockblommor. Tyvärr var just den nästan utblommad, jag skulle gärna ha sett den i full blom!

Trädgården innehåller ett mycket intressant sortiment av träd, både mer vanliga och förstås ovanliga, något som fick den intresserade trädälskaren att gå runt flera varv och titta extra noga. Jag höll nästan på att missa fiket... hemska tanke! Det fanns flera vackra sittplatser att äta sin medhavda matsäck på.

Man hade nyligen gjort i ordning en speciell pionrabatt som en stor ö mitt i gräsmattan. Denna hade inte hunnit växa till sig ännu, men den lät redan ana vad som skulle komma efter några år, då den innehöll många läckra sorter av etiketterna att döma. Några hade redan försiktigt börjat blomma också.

Flera stora, artrika stenpartier var placerade i trädgårdens soligaste hörn. Där hade man också åtskilligt att titta på om man hade hunnit! Det roliga var att man kunde promenera rakt igenom dessa stenpartier och betrakta de små väx-

terna på nära håll. Eftersom man hade gott om plats, var även stenpartierna planterade så att växterna verkligen kunde breda ut sig och komma ordentligt till sin rätt, något som är svårt att åstadkomma i en liten trädgård där ägaren ändå vill samla så många sorter som möjligt.

Nöjda med både intryck och alla de köpta plantorna från Anettes lilla försäljning fortsatte så resan till Gunda och Karl Kristensen i Stagstrup [3].

Även här var det massor med vackra träd och intressanta, ofta formklippta, buskar. Vackert stenlagda gångar ledde besökaren runt det stora, vita tegelhuset i mitten.

Förutom träd och buskar, hade man dammar, olika sten- och surjordspartier med mycket rododendron, *Trillium*, *Arisaema* och *Primula* samt orkidéer. Särskilt en orkidé fick kamerorna att gå varma, den hade nämligen väldigt ovanliga, "plisserade" blad! Namnet lyckades vi aldrig reda ut, ägarna visste det inte själva (troligen *Cypripedium japonicum*, red.) [6].

Den som fick flest aaah och ooh var nog sipprutan *Anemonella thalictroides* 'Green Hurricane' [4], som jag inte har sett hos någon i Sverige ännu. Men man kan anta att den snart dyker upp i diverse trädgårdar, då Kristensens hade en mycket välförsedd plantförsäljning!

Här påträffades även en hel del andra växter som man sällan ser i de svenska trädgårdarna, trots att de egentligen skulle kunna gå bra. En sådan är den drygt manshöga, småblommiga buskpionen *Paeonia delavayi*, som förekom både med enkla och dubbla mörkröda blommor. Av den fanns också några egna korsningar som hade aprikosrosa, större blommor, möjligen med en svavelpion som den andra föräldern. Tyvärr brukar ägarna vara väldigt upptagna vid sådana

1. Skaudhages trädgård.

2. Rhododendron 'Elizabeth Lockhart'

här visningar med hela busslass av ivriga entusiaster, så det är inte helt enkelt att få svar på sina undringar.

Häri från åkte vi vidare till Nykøbing, där Svend-Erik Nilsen tog emot. Denna trädgård [7] var till storleken en något mera ordinär villaträdgård, men växtvalet var förvisso långt ifrån ordinarie!

Här fanns också vackra, ovanliga träd och buskar, många var snyggt formklippta.

Särskilt undrade jag över ett stort buskträd som jag först inte kunde placera alls, men som vid närmare eftertanke visade sig att vara *Salix magnifica* [11]. Den har vackra, stora, blågröna blad och långa, uppstående, röda hängen, så det var inte så konstigt att inte genast kunna komma på vad det var för något.

Även den höga, smala guldalmen *Ulmus carpinifolia* 'Wredei' var något att fästa ögat på, den lyste där som en fackla i hela sin prakt. Ett annat starkt lysande träd var den stora, rödblådiga lönnen mitt i trädgården.

Den imponerande blåregnspergolan var säkert en syn för gudar när den väl hann börja blomma ordentligt. Just vid vårt besök var den ännu bara knoppig med hundratals blågröna hängen över våra huvuden!

Man hade också flera intressanta surjord- och stenpartier och som i "alla" andra besökta danska trädgårdar, var gräsmattan även här säkerligen klippt med nagelsax!

Många vackra krukor var planterade med små träd och buskar, t.o.m. en pion stod på patien i en kruka! Och naturligtvis fanns det tråg även i denna Amatörträdgård!

I ett skuggparti stack en samling häftiga bladväxter i ögat! Det var en *Podophyllum delavayi* (syn. *Dysosma veitchii*) 'Marble Leaf' [9] som

lyste där i skuggan, inte med granna blommor men med häftiga blad! Med sådana blad behövs ju egentligen inga blommor, men de är rätt söta, de också: rosa och sirliga.

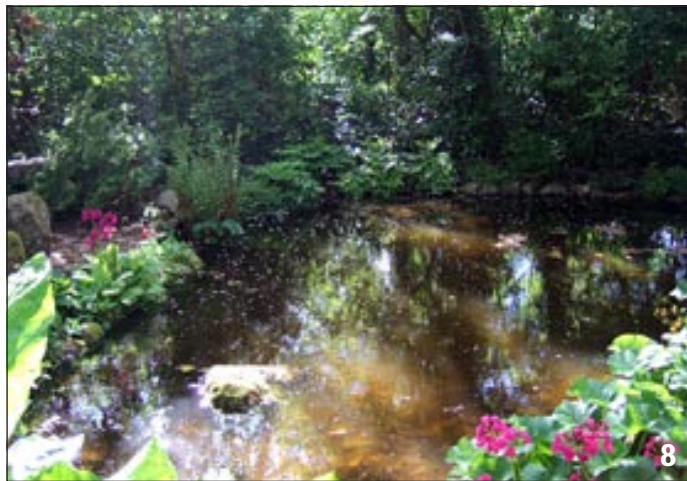
Sista anhalten denna dag var hos surjordsspecialisten Svend & Ulla Askjaer i Skive. Denna odlare är välkänd hos många trädgårdsamatörer, han har ju en liten men naggande god plantsko-

3. Kristensens trädgård.

4. *Anemonella thalictroides* 'Green Hurricane'

5. *Podophyllum delavayi* (syn. *Dysosma veitchii*) 'Marble Leaf'

6. *Troligen Cypripedium japonicum*.

7. Nilsens trädgård.

8. Myggdans ovanför Svend och Ulla Askjaers stora damm.

9. *Rhododendron cinnabarinum* ssp. *xanthocodon* hos Askjaer.

10. *Arisaema sikkokianum* hos Askjaer.

11. *Salix magnifica* hos Nilsen.

la med spännande växter, särskilt med många ovanliga rododendronsorтер. Medresenärerna sågs känka och dra iväg därifrån med välfyllda kassar, vissa fick t.o.m. låna en skottkärra för att få med sig allt de hade köpt!

Men de har också en stor, sevärd visningsträdgård med en stor damm, just denna dag med tusentals nykläckta myggor dansande över vattenytan [8]. Lyckligtvis ville de inte ha oss till middag!

Vackra träd och buskar utgjorde fonden till massor av rododendronbuskar, både planterade i snygga rabatter och i krukor. Stormen Gudrun hade skördat många fina träd, så vissa delar i

parken var nyplanterade.

Ett stort stenparti med intressanta växter hade man förstås också, det tycks vara ett måste i danska trädgårdar.

Det höga, döda trädet med flera fågelbostäder och med en rosablommande *Clematis macropetalata* klättrandes ända upp till toppen, kanske ca 6–7 m upp, var också sevärd! Så kan man också utnyttja sina döda träd, man behöver inte hugga ner dem omedelbart.

Efter denna upplevelserika dag var det dags att ta sig till hotellet och den väntande middagen.